

Finnbacksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Grundskola och grundsärskola

Läsåret 2019-2020

Finnbacksskolans främjande och förebyggande arbete kring aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling delas in i fyra steg enligt Diskrimineringsombudsmannens rekommendation:

1. *Undersöka* om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (bestraffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.
2. *Analysera* orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. *Åtgärda* – genomföra de åtgärder som skäligen kan krävas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter (tidsplanera och genomföra åtgärderna så snart som möjligt)
4. *Följa upp* och *utvärdera* arbetet. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg ett (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Förra läsårets *utvärdering*

Utvärdering gjord av elever och personal. Elevskyddsombud i respektive årskurs har utvärderat åtgärder i Plan mot diskriminering och kränkande behandling i juni-19. All personal på skolan har utvärderat de åtgärder som varit under läsåret 18-19.

75% av handledarna i åk 7 och 8 anger att de har presenterat och pratat kring Finnbacksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Samtliga handledare i åk 9 har behandlat planen med sina elever. I elevgruppen anger skyddsombuden att handledare i lite mer än hälften av klasserna behandlat planen.

50-80% av elevskyddsombuden har presenterat planen mot diskriminering och kränkande behandling för sin klass. Flest elever har presenterat planen i åk 9.

Samtliga elevskyddsombud och handledare har behandlat de ämnesområden som ingår enligt värdegrundsarbetet på skolan. Ingen anger att de ej har behandlat ämnet.

Endast 40% av elevskyddsombuden säger sig ha märkt av att det varit fler vuxna i korridorerna. Personalen i åk 8 har märkt att det varit fler vuxna i korridorerna jämfört med 40% av personalen i åk 9. 85% av personalen i åk 7 har märkt att det varit fler vuxna i korridorerna.

70% av elevskyddsombuden kände sig inte otrygga innan trapphus b byggdes om. 6% känner sig tryggare och 12% anser att det är likadant på skolan. 40-80% av personalen upplever att eleverna blivit tryggare sedan trapphus b byggdes om. 14-20% av personalen upplever att elevernas känsla av trygghet är oförändrad kopplad till ombyggnationen samtidigt som de flesta lärarna upplever att eleverna inte upplevdes otrygga innan.

53% av elevskyddsombuden har märkt att skolan haft mer samarbete med polisen. 40-75% av personalen har märkt att mer samarbete med polisen varit. Flest personal i åk 8 har märkt av samarbetet.

Både elever och personal anser att det är bra att ha relationsdagar för att lära känna varandra och förbättra klassandan. Både elever och personal önskar mer/fler av dessa dagar och aktiviteter.

Personalen har märkt att det blivit lugnare i korridorerna efter att övervakningskameror satts upp i skolan. Flertalet personal ställer sig dock frågande till om det var den enda anledningen till förändringen. Någon personal nämner att andra och fler insatser gjordes ungefär i samtid med att kameror sattes upp. Vilka dessa insatser är specificeras inte. Några elevskyddsombud anser att det känns lugnare och tryggare i om kameror på skolan.

Undersökning inför läsåret 19/20

Elevskyddsombud från samtliga årskurser och klasser väljs vid läsårets start. Dessa träffas för att *undersöka* vilka risker som finns enligt punkt 1 ovan. Elevskyddsombuden *undersöker* risker utifrån kartläggningsverktyget Husmodellen som DO tagit fram. Utifrån en ritning av skolan och dess verksamhet identifierar elever och personal tillsammans problem- och riskområden utifrån de olika diskrimineringsgrunderna. Det handlar om att gå igenom alla rutiner och bestämmelser på skolan på såväl individ-, grupp- som verksamhetsnivå. Tidiga utvecklingssamtal genomförs i årskurserna med individuella intervjuer där trygghet och trivsel undersöks.

Vid undersökningen framkom att elever i åk 7 upplever att terminsstarten varit mycket bättre än de trott. De trivs i sin nya skola och tycker att det känns roligt att ha mer gemensamma

utrymmen där de kan hänga på raster. De upplever att det känns tryggt och bra med de klassassistenter som följer under dagarna. De hjälper till och säger ifrån när det behövs. Det har känts skönt att ha en vuxen att fråga och att veta vem de ska vända sig till utan att behöva leta. Samtliga elever upplever att kränkningar förekommer på skolan. Kränkningar utifrån tidigare nämnda diskrimineringsgrunder förekommer. I samtliga årskurser framkommer att elever använder kränkande tilltal mot varandra, framförallt kopplat till hudfärg, etnicitet och religion. Elever i åk 8 och 9 uttrycker att de upplever stora skillnader i hur personal bemöter flickor och pojkar på skolan. Elever anser att personal på skolan lyssnar mer på flickor och tar flickors ord på större allvar. Elever i åk 8 och 9 uttrycker att personal begränsar elever att använda sitt modersmål i skolan. Elever upplever att personal verkar ta för givet att det som sägs på ett annat språk är illa menat. Det framkommer att några elever med annan etnisk bakgrund inte känner sig välkomna på grund av lärares bemötande - eller icke bemötande.

Vid undersökning av skolans lokaler genom kartor visar eleverna att de tycker korridorer är trånga och att det genom fler elever i åk 7 nu känns väldigt trångt vid förflyttningar och raster. Detta särskilt på plan 300 mellan trapphus A och B. Elever i åk 8 påtalar att toalettområdet och korridoren på entréplan i Grubbskolan upplevs otrygg. Det händer saker där, t.ex. vattenballongskastning. Åk 7 påtalar otryggheten om att behöva lämna sina jackor och väskor vid ingången till matsalen. En rädsla för stöld finns.

Analys

Elevskyddsombud och personal *analyserar* orsaker till de risker och hinder som upptäckts ovan. Elevskyddsombuden önskar att de får vara med och informera andra elever och årskurser kring det arbete som görs vid elevskyddsombudsträffar. Skolan ser att fler träffar med elevskyddsombud behövs för att kunna planera och följa upp ett mer aktivt arbete. Personal kan behöva handleda de yngre eleverna mer för att de ska känna sig trygga att ta större utrymme i arbetet kring *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Eleverna funderar också kring hur de själva kan vara med och skapa en god skolanda. Det framkommer också att eleverna gärna ser att polis och andra externa aktörer kommer till skolan och informerar om lagar och regler samt förklarar hur de arbetar.

Trots att 75-100% av skolans personal behandlat skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* i sina klasser så upplever endast hälften av eleverna att detta skett. En analys i detta är att skolan är för otydlig i sitt arbete samt att tillfällena kan vara för få vilket gör att sjukdom eller ledighet kan göra att flertalet elever upplever att ett arbete inte görs.

Genom att polisen närvarat mer i skolans lokaler har eleverna upplevt ett närmare samarbete samt att de fått möjlighet att ställa frågor.

Åtgärder

Läsåret 19/20 startades med föräldramöte i samtliga årskurser. Vid dessa närvarande representanter från polis som informerade och bemötte olika funderingar.

Inför läsåret anställdes klassassistenter, en i var klass, i åk 7. Dessa har ett särskilt ansvar för trygghet och studiero genom arbete med normer och värden.

Personal reviderar planeringen av skolans värdegrundsarbete där samtliga diskrimineringsgrunder utom ålder behandlas.Handledningstid på torsdagar byts ut till värdegrundslektioner på schema för samtliga klasser. De olika teman som behandlas i respektive årskurs utvärderas av personal vid elevhälsatid två gånger per termin.

Träffar med elevskyddsombud utökas till ett möte i månaden för genomgång och stöd kring fortsatt arbete i klass.

Handlingsplan vid kränkande behandling revideras. Skolvärdinna och klassassistenter ansvarar för att utreda och dokumentera i enlighet med Skollagen kap.6.

ÅK 7 och 8 deltar i relationsdagar vid läsårets start för att stärka gruppsammanhållningen.

Personalen deltar i kompetenshöjande aktiviteter kring normkritiskt arbete som går att ta med sig i sin undervisning.

Ungdomshälsan Lycksele besöker handledningstid och samtalar kring sexuella trakasserier, hot och våld i nära relationer samt hur en god relation främjas.

Fortsatt planering inför renoveringar av skolans lokaler sker.

Uppföljning av åtgärder görs i december.

Utvärdering av årets åtgärder görs i maj.

Rutiner för akuta situationer

Policy Det ska råda nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personal och föräldrar är uppmärksamma på kännetecknen som kan tyda på att en elev är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.

Alla elever har handledare på skolan. Till handledaren kan elev och vårdnadshavare vända sig om det framkommer att någon blir utsatt för diskriminering eller kränkande behandling inom skoltid.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Handledare Annica Jonsson, skolkurator, tel. 0950-168 60, mobil 070-370 48 51 Ulrika Knuuth, skolsköterska, tel. 0950-168 63

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1a. En anställd som upptäcker pågående kränkningar/trakasserier skall genast ingripa och informera rektor samt inblandade elevers handledare, klassassistent eller skolvärdinna. Anmälan om kränkande behandling, bilaga 4, skrivs och lämnas till rektor.

1b. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för trakasserier/kränkande behandling, informerar rektor samt inblandade elevers närmaste vuxen på skolan, handledare, klassassistent eller skolvärdinna. Anmälan om kränkande behandling, bilaga 4, skrivs och lämnas till rektor.

1c. En elev som anser sig blivit utsatt för trakasserier/kränkande behandling kontaktar trygg vuxen. Mottagande vuxen informerar rektor. Anmälan om kränkande behandling, bilaga 4, skrivs och lämnas till rektor.

2a. Skolvärdinna eller klassassistent startar utredning genom att samtala med den elev som kan ha blivit utsatt för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Samtalet ska dokumenteras på bilaga 3. Förklara att kränkningar inte får förekomma. Bestäm en tid för uppföljning c:a en vecka senare och förklara att eleven genast ska komma till ansvarig vuxen om något händer innan dess.

2b. Skolvärdinna eller klassassistent samtalar med eleven/eleverna för att klargöra vad som hänt. Om flera elever deltagit talar den vuxne med dem en och en. Varje samtal ska dokumenteras på bilaga 3.

Skolvärdinna eller klassassistent förklarar för eleven, som utfört kränkningen, att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till.

Bestäm en tid för uppföljning c:a en vecka senare. Om flera elever deltagit i kränkningarna talar den vuxne med dem en och en. Varje samtal ska dokumenteras på bilaga 3.

3. Handledare till alla inblandade elever, kontaktar deras vårdnadshavare och berättar om vad som hänt och vad som nu beslutats. Varje samtal ska dokumenteras på bilaga 3.

4. Samtliga samtal och uppföljningar ska dokumenteras på; "*Dokumentation av utredning om kränkande behandling*". Bilaga 3. Kopia på all dokumentation lämnas till rektor.

5. Anmälan till rektor om kränkande behandling ska ske på; "*Anmälan till rektor om kränkande behandling*". Bilaga 4.

6. Eleverna hålls under uppsikt.

7. Vid upprepade trakasserier/kränkningar kontaktas rektor. Rektor eller biträdande rektor beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas.

Eventuell anmälan till Arbetsmiljöverket ansvarar rektor och biträdande rektor för. Anmälan görs samma dag.

Eventuell anmälan till socialtjänsten med stöd av SoL kap. 14, § 1, andra stycket, ansvarar rektor och biträdande rektor för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal Alla som på något sätt får kännedom om att en elev kränks av personal är skyldig att informera rektor. Rektor ansvarar för en utredning. Vid allvarliga fall av diskriminering eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att överväga disciplinära åtgärder gentemot den eller de anställda som har utfört diskrimineringarna eller kränkningarna. I lagen om anställningsskydd (LAS) finns en rad arbetsrättsliga åtgärder som arbetsgivaren kan vidta mot arbetstagare som misskött sig och utsatt någon för diskriminering eller kränkande behandling.

De åtgärder som kan bli aktuella är: Varning (enligt LAS 30§) Omplacering (enligt LAS 7§) Uppsägning (enligt LAS 7§) Avsked (enligt LAS 18§)

Innan någon av dessa arbetsrättsliga åtgärder kan vidtas, ska den anställdes eventuella fackliga organisation kontaktas. Arbetsgivare som vidtar arbetsrättsliga åtgärder mot en anställd för att stävja diskriminering eller kränkande behandling, bör erbjuda henne eller honom stödsamtal.

Rutiner för uppföljning 1. Skolvärdinna, klassassistent eller den som rektor utsett ansvarar för att uppföljning sker, genom enskilda samtal med elever och föräldrar c:a en vecka efter kränkningen. Varje samtal ska dokumenteras på bilaga 3. Eventuellt kan ytterligare tid för uppföljning bokas in.

2. Vid upprepade trakasserier/kränkningar kontaktas rektor. Rektor beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas.

Rutiner för dokumentation Samtliga samtal och uppföljning ska dokumenteras på; "*Dokumentation av utredning om kränkande behandling*". Bilaga 3.

Anmälan till rektor om kränkande behandling ska ske på; "*Anmälan till rektor om kränkande behandling*". Bilaga 4.

Rektor gör anmälan till huvudmannen på; "*Anmälan till huvudman om kränkande behandling*".

Ansvarsförhållande Skolvärdinna, rektor och biträdande rektor ansvarar för att rutinerna följs.

Bilaga 3

Dokumentation av utredning om kränkande behandling

Skola Klass Finnbacksskolan

Elevens namn Personnummer

Indikation om att eleven blivit eller blir kränkt

Utredning

Samtal med den kränkta eleven

Datum för samtal

Vid samtalet/samtalen har följande framkommit:

Beskriv vad som framkommit vid
samtalen

Samtal med namn/klass/befattning (kan vara annan elev eller skolpersonal)

Datum för samtal

Vid samtalet/samtalen har följande framkommit:

Beskriv vad som framkommit vid
samtalen

Samtal med namn/klass/befattning (kan vara annan elev eller skolpersonal)

Datum för samtal

Vid samtalet/samtalen har följande framkommit:

Beskriv vad som framkommit vid
samtalen

Samtal med namn/klass/befattning (kan vara annan elev eller skolpersonal)

Datum för samtal

Vid samtalet/samtalen har följande framkommit:

Beskriv vad som framkommit vid
samtalen

Samtal med namn/klass/befattning (kan vara annan elev eller skolpersonal)

Datum för samtal

Vid samtalet/samtalen har följande framkommit:

Beskriv vad som framkommit vid
samtalen

Övriga utredningsåtgärder

Datum

Fyll i de övriga utredningsåtgärder som
vidtagits

Information till vårdnadshavare Elevens
vårdnadshavare har fått information datum.

Vid samtalet beskriv vad som
avhandlades.

Underskrift Ort och datum Befattning

Underskrift

Namnförtydligande

Bilaga 4

Anmälan till rektor om kränkande behandling

Finnbacksskolan

Klass

Elevens namn Personnummer

Indikationer på att barnet/eleven blivit eller blir kränkt

Gör en kortfattad beskrivning av orsaken till anmälan

Underskrift Ort och datum Befattning

Underskrift

Namnförtydligande